

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 8/11
Λουξεμβούργο, 17 Φεβρουαρίου 2011

Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα στην υπόθεση C-120/10
European Air Transport SA κατά Collège d'Environnement de la Région de
Bruxelles-Capitale και Région de Bruxelles-Capitale

Κατά τον γενικό εισαγγελέα Pedro Cruz Villalón, τα κράτη μέλη δύνανται να λαμβάνουν, στις αστικές περιοχές που γειτνιάζουν με τους αερολιμένες, μέτρα επιβολής κυρώσεων σε περίπτωση υπερβάσεως των ανώτατων ορίων στάθμης θορύβου, όπως αυτά μετρώνται επί του εδάφους

Η προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων –ιδίως του θεμελιώδους δικαιώματος στην ιδιωτική και οικογενειακή ζωή και στην κατοικία και του δικαιώματος στην προστασία του περιβάλλοντος– δικαιολογούν τη λήψη τέτοιων μέτρων

Η οδηγία 2002/30¹ ρυθμίζει την επιβολή και τα αποτελέσματα των λεγόμενων «λειτουργικών περιορισμών», με σκοπό την καταπολέμηση της ηχορρύπανσης στους αερολιμένες της Ένωσης. Για τον καθορισμό των περιπτώσεων στις οποίες μπορούν να επιβληθούν τέτοιοι λειτουργικοί περιορισμοί, η οδηγία παραπέμπει στην υπέρβαση ορισμένων ανώτατων ορίων στάθμης θορύβου, μετρούμενων στην πηγή (δηλαδή στο ίδιο το αεροσκάφος) και όχι επί του εδάφους.

Ο εθνικός αερολιμένας των Βρυξελλών βρίσκεται στο έδαφος της Περιφέρειας της Φλάνδρας, αλλά τα αεροπλάνα που τον χρησιμοποιούν υπερίπτανται σε χαμηλό ύψος και της Περιφέρειας Βρυξελλών-Πρωτεύουσας. Στις 27 Μαΐου 1999, η Περιφέρεια Βρυξελλών-Πρωτεύουσας θέσπισε νομοθετική ρύθμιση με την οποία καθορίζονται τα ανώτατα όρια στάθμης θορύβου για τη διέλευση αεροπλάνων πάνω από την εν λόγω Περιφέρεια. Ειδικότερα, η ρύθμιση αυτή καθορίζει τις τιμές θορύβου των οποίων η υπέρβαση από ένα αεροπλάνο κατά τη διέλευσή του δικαιολογεί την επιβολή προστίμου. Ο προσδιορισμός του ύψους του προστίμου στηρίζεται σε διάφορα κριτήρια. Μεταξύ αυτών, επισημαίνεται το επίπεδο θορύβου καταμετρημένο σε ντεσιμπέλ επί του εδάφους και όχι στην πηγή.

Η European Air Transport (EAT) είναι μία εταιρία του ομίλου DHL, η οποία πραγματοποιεί πτήσεις μεταφοράς εμπορευμάτων με προέλευση, προορισμό και ενδιάμεσο σταθμό τον εθνικό αερολιμένα των Βρυξελλών.

Στις 19 Οκτωβρίου 2007, το Institut Bruxellois de Gestion de l'Environnement, οργανισμός της Περιφέρειας αρμόδιος για την επίβλεψη της εφαρμογής της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, επέβαλε στην EAT διοικητικό πρόστιμο ύψους 56 113 ευρώ, λόγω παραβάσεως της νομοθετικής ρύθμισης της Περιφέρειας της 27ης Μαΐου 1999. Συγκεκριμένα, η EAT κατηγορήθηκε ότι οι εκπομπές θορύβου των αεροπλάνων της κατά τις νυκτερινές ώρες υπερέβαιναν τις τιμές που προβλέπονται από την ως άνω νομοθετική ρύθμιση. Η EAT προσέβαλε την απόφαση αυτή, υποστηρίζοντας ότι η νομοθετική ρύθμιση της Περιφέρειας επί της οποίας στηρίζονται οι παραβάσεις που της αποδίδονται είναι παράνομη, διότι χρησιμοποιεί ως κριτήριο για τη μέτρηση του θορύβου τις τιμές που σημειώνονται στο έδαφος και όχι στην πηγή.

Στο πλαίσιο αυτό, το Conseil d'État (Βέλγιο), το οποίο καλείται να επιλύσει τη διαφορά, αποφάσισε να υποβάλει προδικαστικό ερώτημα στο Δικαστήριο. Το βελγικό δικαστήριο ζητεί από το Δικαστήριο να αποφανθεί επί του κατά πόσον είναι συμβατή με την οδηγία 2002/30 η νομοθετική ρύθμιση της Περιφέρειας Βρυξελλών-Πρωτεύουσας, η οποία προβλέπει κυρώσεις για την

¹ Οδηγία 2002/30/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Μαρτίου 2002, περί της καθιέρωσης των κανόνων και διαδικασιών για τη θέσπιση περιορισμών λειτουργίας σε συνάρτηση με τον προκαλούμενο θόρυβο στους κοινοτικούς αερολιμένες (EE L 85, σ. 40).

ηχορρύπανση που προκαλείται από τα αεροπλάνα που χρησιμοποιούν τον εθνικό αερολιμένα των Βρυξελλών.

Στις προτάσεις του που παρουσιάζονται σήμερα, ο γενικός εισαγγελέας Cruz Villalón εκτιμά, πρώτον, ότι ο «λειτουργικός περιορισμός» αποτελεί μέτρο πλήρους ή προσωρινής απαγορεύσεως, το οποίο θεσπίζεται εκ των προτέρων με βάση αντικειμενικά κριτήρια και το οποίο δεν δυσχεραίνει απλώς, αλλά απαγορεύει κατηγορηματικά την πρόσβαση ενός πολιτικού αεροπλάνου σε αερολιμένα της Ενώσεως.

Επιπλέον, ο γενικός εισαγγελέας Cruz Villalón διευκρινίζει ότι οι λειτουργικοί περιορισμοί αποτελούν συγκεκριμένες απαγορεύσεις που επιβάλλονται στο πλαίσιο της πολιτικής μεταφορών. Έτσι, οι λειτουργικοί περιορισμοί συνυπάρχουν με άλλα εθνικά μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος.

Κατά συνέπεια, ο γενικός εισαγγελέας καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η **νομοθετική ρύθμιση της βελγικής Περιφέρειας** για την επιβολή κυρώσεων, η οποία έχει σκοπό την καταστολή της υπέρβασης ορισμένων ανώτατων τιμών θορύβου, όπως υπολογίζονται επί του εδάφους σε περιοχές που γειτνιάζουν με αερολιμένα, **δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2002/30, καθώς δεν αποτελεί «λειτουργικό περιορισμό».** Ειδικότερα, η επίδικη ρύθμιση της Περιφέρειας Βρυξελλών-Πρωτεύουσας δεν απαγορεύει, πράγματι, ex ante, είτε πλήρως είτε προσωρινώς, την πρόσβαση στον εθνικό αερολιμένα των Βρυξελλών, αλλά την υπέρβαση ορισμένων τιμών εκπομπής θορύβου. Έτσι, βάσει της νομοθετικής ρύθμισης της Περιφέρειας, τίποτε δεν εμποδίζει ένα αεροπλάνο να προσγειωθεί και να απογειωθεί από τον εν λόγω αερολιμένα, ενώ η υπέρβαση των καθορισμένων από τη ρύθμιση ορίων έχει ως νομική συνέπεια μια κύρωση και όχι απαγόρευση. Επιπλέον, η ρύθμιση της Περιφέρειας δεν θεσπίζεται στο πλαίσιο μιας πολιτικής μεταφορών και δεν εγκρίνεται ούτε εφαρμόζεται από τις αρμόδιες για τις μεταφορές αρχές, διότι εμπίπτει στις σχετικές με το περιβάλλον αρμοδιότητες που έχουν ανατεθεί εκ του Συντάγματος στις βελγικές Περιφέρειες.

Δεύτερον, ο γενικός εισαγγελέας φρονεί ότι η οδηγία 2002/30, η οποία παραπέμπει σε κριτήριο μετρήσεως του θορύβου των αεροπλάνων στην πηγή, δεν αποκλείει τη λήψη εθνικού μέτρου όπως η νομοθετική ρύθμιση της Περιφέρειας Βρυξελλών-Πρωτεύουσας, το οποίο δεν αποτελεί λειτουργικό περιορισμό και χρησιμοποιεί ως κριτήριο τις τιμές θορύβου όπως μετρώνται επί του εδάφους. Κατά την άποψη του γενικού εισαγγελέα, η οδηγία 2002/30 δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να θεσπίζουν διατάξεις για την προστασία του περιβάλλοντος οι οποίες άπτονται εμμέσως των διατάξεων περί πολιτικής αεροπορίας που εναρμονίζει η οδηγία αυτή.

Ως προς το ζήτημα αυτό, ο γενικός εισαγγελέας θεωρεί ότι η οδηγία 2002/30 έχει τομεακό χαρακτήρα και, ως εκ τούτου, πρέπει να περιοριστεί αποκλειστικά στη θέσπιση των «λειτουργικών περιορισμών», τη ρύθμιση και τις εξαιρέσεις τους.

Εξάλλου, ο γενικός εισαγγελέας Cruz Villalón υπενθυμίζει ότι ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης περιλαμβάνει το θεμελιώδες δικαίωμα στην ιδιωτική και οικογενειακή ζωή και στην κατοικία, ενώ αναγνωρίζει ρητώς δικαίωμα προστασίας του περιβάλλοντος. Επιπλέον, ο γενικός εισαγγελέας επισημαίνει ότι το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου όχι μόνο έχει κρίνει επανειλημμένως ότι η ηχορρύπανση αποτελεί μέρος του περιβάλλοντος, αλλά και έχει αναγνωρίσει ότι οι εκπομπές θορύβου από τα αεροπλάνα δικαιολογούν, και σε ορισμένες περιπτώσεις επιβάλλουν, τη λήψη από τα κράτη δραστικών μέτρων προστασίας.

Επομένως, λαμβανομένου υπόψη ότι η ερμηνεία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου δεσμεύει την Ένωση και πρέπει να λαμβάνεται υπόψη από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο γενικός εισαγγελέας καταλήγει ότι η οδηγία 2002/30 επιτρέπει τη λήψη μέτρων για την καταπολέμηση του θορύβου στους αερολιμένες διαφορετικών από τα ρητώς προβλεπόμενα στην οδηγία αυτή. Σε αντίθετη περίπτωση, θα προκαλούσαν ένα είδος παράλυσης στην καταπολέμηση της ηχορρύπανσης, καθώς τα κράτη θα στερούνταν

κάθε διακριτικής ευχέρειας κατά την άσκηση των πολιτικών τους σε σχέση με το περιβάλλον, την πολεοδομία και την υγεία.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Οι προτάσεις του γενικού εισαγγελέα δεν δεσμεύουν το Δικαστήριο. Έργο του γενικού εισαγγελέα είναι να προτείνει στο Δικαστήριο, με πλήρη ανεξαρτησία, νομική λύση για την υπόθεση που του έχει ανατεθεί. Η υπόθεση τελεί υπό διάσκεψη στο Δικαστήριο. Η απόφαση θα εκδοθεί αργότερα.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) των προτάσεων δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα CURIA κατά την ημερομηνία αναπτύξεώς τους

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582